

Ezermester 2008 + FÓRUM

Ezermester » 2008 » június » Otthon, lakberendezés » Nyomtatható verzió

Árnyékolás változatosan

Nyomtatás

Belegondolva, hogy az ember mennyi mindent szeretne komfortérzetének növelése érdekében megváltoztatni - érdekes eredményekre juthatunk. Télen kint hideg van.: ezért bent fűtünk, a naptény hiányát pedig sokak szoláriumozással pótolják. Közeledve a nyárhoz, ahelyett, hogy örülnénk, hogy meleg van és szikrázó a napsütés, indul a légkondicionálók és az árnyékolók szezonja... Utóbbiakból a nagy választéknak köszönhetően mindenki megtalálhatja az ízlésének, lakásának és pénztárcájának a leginkább megfelelőt.

Kezdjük a tájolással

A nyári forró napsugarakat sokan szeretik kirekeszteni otthonunkból, hiszen így jóval hűvösebben tartható a belső tér hőmérséklete. Ha új házat építünk, vagy egy felújítás során épp a különböző funkciójú helyiségek elrendezésén gondolkodunk, ezek helyének ideális megválasztásával sokat spórolhatunk. A ház déli oldala a legvilágosabb, legmelegebb, tehát ideális a nappalit tervezni. Az ellentétes északi oldal pedig a leghűvösebb, tehát a háznak ez a része ideális például a kamra elhelyezésére. A házra futtatott futónövények, vagy a mellé ültetett dús ágrendszerű fák, mind jól elláthatják a falat és az ablakokat árnyékoló, ezáltal a belső levegő hővezetési funkcióját, tehát ezekkel is tervezhetünk, ha árnyékolásról van szó.

Hátrányuk csupán az, hogy mi nem szabályozhatjuk, hogy mikor mennyi árnyékot adjanak. Ennek a problémának a megoldására szerelhetünk ablakainkra különféle árnyékoló eszközöket, melyekkel a beáramló fény mennyiségét bármikor, magunk szabályozhatjuk. Választék van bőven.

Árnyékolók kívül, vagy belül

Az árnyékolókat elhelyezhetjük a házban kívül, vagy belül. Mindegyik megoldásnak megvan a maga előnye és hátránya. Külső árnyékolók esetén a szerkezet hőátadó felülete is kívül van, így a lamellákon leadott hő a szabadban marad. A külső árnyékolók előnye tehát, hogy mivel a lakáson kívül találhatók jobban tartózkodnak, ellentétben a belső árnyékolókkal, ahol az üvegen keresztül bejutnak a napsugarak a lakásba, és innen, beltérről visszaverődnek újra vissza.

Hátrányként a külső árnyékolóknál azt lehet megemlíteni, hogy ezek az időjárás hatásainak jobban ki vannak téve, így általában több karbantartást igényelnek, könnyebben elhasználódnak.

Külső árnyékolók

A red nyök a legismertebb kültéri árnyékolók, amelyek nyílászárókra szerelve szolgálnak bennünket. Régebben fából, ma már inkább műanyagból, vagy alumíniumból készülnek. Egyszerűen, belülről vezérelhetők, ezek a kis karbantartás-igényű szerkezetek.

Az ablakzsaluk is jó, és hangulatos megoldásai a nyílászárók, főleg az ablakok árnyékolásának. A rednyöknél természetesebb hatású szerkezetek, ám kevesebb állítási lehetőségünk van: hiszen az üveglamellákon kívül elhelyezett zsalus-ablak vagy csukva van, és akkor sötétít, vagy nyitva van, akkor pedig nem árnyékol. A zsalulamellák egyes típusok elfordíthatók, ám ezek vízszintesre állítva is belelőgnak a képbe, így valamelyest zavarják a kilátást, a rednyökkel ellentétben, ami akár teljesen felhúzható.

A napellenzők a zsalukkal és a rednyökkel ellentétben nem csak a nyílászárók felületének leárnyékolására szolgálnak, hanem az ezek előtti terek árnyékolása is megoldható velük. Elteraszok, verandák kedvelt árnyékolója, emellett bolti kirakatoknak, éttermi teraszoknak is gyakori felszerelése. Hátránya, hogy minél nagyobb felületű a napellenző, szél esetén annál nagyobb a veszélye annak, hogy megrongálódik. Ezt elkerülendő a napellenző egy kar segítségével egyszerre összetekerve, így a szél nem tud bekapni.

Választásunkkor erős ponyvából készült terméket

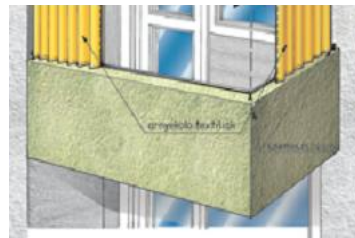

vásároljunk. Mivel erre fényhatásnak lesz kitéve mindenképpen UV álló megoldást válasszunk. Egyes napellenzők teflonos felületkezeléssel is kaphatók, ez fokozza a nedvességtaszító hatásukat, valamint a szennyeződések megtapadását is jelentősen gátolja.

A zsalúzia nagy üvegfelületek esetén tesz jó szolgálatot, kívülről árnyékolva le azokat. Ez lényegében egy külső reluxa, amely azzal, hogy kívülről takarja az üvegfelületeket, akár nyolc fokkal is képes csökkenteni a belső hőmérsékletet. Mechanikus és automatizált változata is kapható.

A termofüggönyökkel, termoajtókkal régebben főleg a háztartásokban találkoztunk, mára azonban már lakásokban, családi házakban is kezdik felismerni ennek előnyeit. Pár évtizeddel ezelőtt hazánkban nagyon divatosak voltak az ajtó előtt lobogó, színes, kissé giccses szalagokból álló függönyök, melyek fő célja, hogy gyakori ajtónyitáskor a legyek és más rovarok ne jussanak be a lakásba.

A termofüggönyök szalagjai a régi megoldásnál jóval vastagabbak, lágy tapintású műanyagból készülnek, így egy könnyed mozdulattal elhajthatók az ajtó elé, majd miután átmentünk, elengedve azonnal visszaállnak az alaphelyzetükbe. A termofüggönyöknek köszönhetően otthonlétünk alatt akár nyáron is folyamatosan nyitva hagyhatjuk az ezzel felszerelt ajtókat, mert a meleget kívül, a hűvösöt bent tartják.

Beltéri árnyékolók

A reluxák készülhetnek alumíniumból, fából, bambuszából stb. Az alumínium előnye, hogy dupla ablak esetén a két ablak közé is beszerelhető, a többit inkább a belső üvegfelületre alkalmazzák. Lamellái készülhetnek 25-50 mm széles anyagból, a 80 mm-es már a kültéri kategória. Szélességük akár 2 méter, magasságuk még ennél is nagyobb lehet. A reluxák előnye, hogy a rednyőhöz hasonlóan felhúzhatók, az árnyékolási szint ezzel állítható. Emellett a lamellák állításával leengedett állapotában is szabályozhatjuk a kintre beáramló fény erejét.

A szalagfüggönyök egyre elterjedtebbek hazánkban, és már nem csak az irodákban, hanem családi házakban is. Ez a belső árnyékoló sokféle méretben rendelhető, és karnisába különféle ívek is betervezhető, így nem csak egyenes felületek, hanem mondjuk egy félköríves télikert, nappali árnyékolására is kiválóan alkalmas.

Működése a reluxához hasonlítható, csak itt a lamellák szélesebbek, textilből vannak, és nem vízszintesen, hanem függőlegesen állnak. A szalagfüggöny-textiliák nagy választéka kapható, így a különféle színek mellett arra is mód van, hogy egyedi képeket is megjelenítsünk rajtuk. Kaphatók szettben is szalagfüggönyök, melyek előnye, hogy a helyszínen méretre vágható. A textilek között találunk fényáteresztőt, vagy teljesen fényzárót. Rendelhetünk pigmentezett felületet, melynek fokozott a hő- és fényvisszaverő képessége, de éghetetlen anyagból is gyártanak szalagfüggönyhöz textiliákat. A hagyományosabb textilek mellett fából, vagy bambuszából is kaphatók függöny-lamellák.

A szalagfüggönyök esetén a csúcstechnika is rendelkezésre áll: a hagyományosan zsinórzattal állítható függönyökhöz vásárolhatunk vezérlő motort is. Ehhez lehet távirányítót is kapni: akkor a fotelból vezérelhetjük a függönyünket. A távirányító mellett az alkonykapcsoló is egy ötletes megoldás: az érzékelő sötétedéskor ritkábbra állítja, erre fény esetén pedig rögtön zárja a függönnyt, jobban kirekesztve a napfényt.

A roletták, vagy rolók egyszeri szerkezetükkel adódóan házilag is könnyen felszerelhetőek, és ablakoként pár ezer forintból már megvásárolhatóak. A roló gyakorlatilag egy textillap, mely az ablak belső felülete előtt lóg. A textil lehet teljesen fényzáró, vagy részben fényáteresztő, különféle mintázatokkal. A zsinórjának segítségével lehet felhúzni és leereszteni a rolót, melyet alsó, és felső állása között bárhol megállíthatunk. A rolók nagyon egyszeri szerkezetek: lelkük két fogaskerék, melyek közül egyik szabadon mozog. A zsinór húzásának az irányával szabályozhatjuk, hogy hol, milyen magasságban álljon meg a roló.

Nagy Z. Róbert

A cikk eredeti változata az alábbi címen olvasható az Ezermesterben:

<http://www.ezermester.hu/articles/article.php?getarticle=2521>

